

ROR: Voorlopige Overstromingsrisicobeoordeling (VORB) en aanwijzing van gebieden met potentieel significant overstromingsrisico (GPSOR)

J. Haan/M. van Sambeek

Tijdens het BO Water van 11 december 2024 wordt de rapportage Voorlopige OverstromingsRisicoBeoordeling (VORB) vastgesteld. Dit is een uitwerking van het besluit om in ROR3 de gebieden met een potentieel significant overstromingsrisico uit te breiden met de gebiedstypen C2, D2 en F, waarmee de CWK op 22 maart 2024 heeft ingestemd.

De rapportage wordt gedeeld met de Themagroep Beleid en Lange termijn, om het te verspreiden onder alle waterschappen.

Richtlijn Overstromingsrisico's

De EU Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) is sinds 2007 van kracht. De richtlijn heeft als doel het beperken van de negatieve gevolgen van een overstroming in de EU-lidstaten voor de gezondheid van de mens, het milieu, het cultureel erfgoed, de economische bedrijvigheid en de infrastructuur. De ROR wordt telkens in een cyclus van 6 jaar door de lidstaten geactualiseerd. Elke cyclus bestaat steeds uit drie stappen:

1. Het verrichten van een Voorlopige OverstromingsRisicoBeoordeling (VORB, artikel 4) en het op basis hiervan aanwijzen van Gebieden met een Potentieel Significant OverstromingsRisico (GPSOR, artikel 5);
2. Het opstellen van overstromingsgevaar-en overstromingsrisicokaarten (ROR-kaarten, artikel 6) voor de aangewezen gebieden;
3. Het maken van overstromingsrisicobeheerplannen (ORBP, artikel 7) voor deze gebieden.

Stand van zaken

Op dit moment loopt de derde cyclus van de actualisatie van de ROR (ROR3: 2022-2027). De planning is als volgt:

- Voorlopig Overstromingsrisicobeoordeling (VORB, inclusief GPSOR) in 2024;
- Overstromingsgevaar- en risicokaarten in 2025;
- Overstromingsrisicobeheerplan (ORBP) in 2027.

Met het vaststellen van het VORB geeft Nederland invulling aan de eerste stap uit het ROR3-proces. Om aan de internationale afspraken te kunnen voldoen, moet Nederland de VORB tijdig aanleveren bij de Europese Unie.

Op 22 maart 2024 heeft de CWK ingestemd met het voorstel om in ROR3 de gebieden met een potentieel significant overstromingsrisico uit te breiden met de gebiedstypen C2, D2 en F. In het voorliggende rapport van de VORB is de besluitvorming hierover uitgewerkt. Het rapport is opgesteld door de ambtelijke werkgroep VORB en is besproken met de betrokken stakeholders (Ministeries, IPO, UvW en VNG/Veiligheidsregio's). Op 9 juli 2024 heeft IMPRO (ambtelijke begeleidingsgroep Implementatie Richtlijn Overstromingsrisico's, onder voorzitterschap van DWGB) de VORB ambtelijk vastgesteld. Omwille van zorgvuldige en definitieve besluitvorming in het Bestuurlijk Overleg (BO) Water op 11 december 2024, vraagt het IMPRO nu instemming op het VORB aan de bestuurlijke overleggen van de betrokken koepelorganisaties (IPO, UvW, VNG/Veiligheidsregio's).

De VORB dient in het BO Water te worden vastgesteld. Daarna zal Nederland de VORB aanleveren bij de Europese Unie.

Consequenties voor waterschappen

De uitbreiding van het toepassingsbereik heeft tot gevolg dat in de cyclus van ROR3 extra overstromingsinformatie (voor de C2-, D2- en F-gebieden) moet worden verzameld. De waterschappen spelen hierin een belangrijke rol. Een aantal waterschappen heeft aangegeven dat zij niet alle benodigde gegevens beschikbaar hebben en/of ook de capaciteit niet hebben om de extra gegevens tijdig te genereren in het kader van ROR3. Omdat de ROR in het algemeen uitgaat van beschikbare gegevens, is gekozen voor een groeimodel. In de volgende ROR-cycli zal worden toegewerkt naar het beschikbaar krijgen van de extra gegevens. Dat betekent dat in ROR3 nog niet landsdekkend gekarteerd zal worden. Daarnaast zal voor de type F-gebieden (gebieden die kunnen overstroomd worden door intense lokale neerslag) in ROR3 worden verwezen naar de "Monitorkaart DPRA stresstestkaarten". Voor deze gebieden wordt dus geen aparte ROR-kaart gemaakt, maar wordt verwezen naar beschikbare informatie op basis DPRA stresstesten. De DPRA cyclus 2.0 start in 2025. Dit betekent dat de resultaten van de nieuw uit te voeren (boven)regionale stresstesten naar verwachting niet tijdig gereed zijn voor ROR3. Ook hiervoor geldt dat in de volgende ROR-cycli zal worden toegewerkt naar een volledige kartering.

Het vaststellen van de VORB leidt niet tot noemenswaardige risico's. Immers de ROR is beleidsneutraal en de uitbreiding van het toepassingsbereik leidt niet tot nieuwe bestuurlijke verplichtingen. Waterschappen die momenteel geen capaciteit hebben voor het tijdig genereren van de extra gegevens hebben de tijd om dat op een later moment, na de cyclus van ROR3, te doen.